

Сучасні міграційні проблеми Європи

Костюк В. С., к.е.н., доцент

Уманський національний університет садівництва

Сучасні теорії міжнародної економіки не можуть формуватися без врахування нових тенденцій у міграційних процесах, у русі робочої сили. Ці тенденції найбільш яскраво проявляються в Європі, яка загрузла в черговій кризі. Цього разу не економічній, а соціальній. Старий світ наповнила небачена досі кількість біженців. Глава Єврокомісії Жан-Клод Юнкер повідомив, що від початку року 500 тис. людей прибули до Європи з Африки, Близького і Середнього Сходу в пошуках кращої долі. Трохи більше половини всіх біженців прибули до Європи із Сирії. 14% походять з Афганістану, 8% - з Еритреї, 4% - з Нігерії і 2% - з Іраку. 72% біженців - чоловіки, 13% - жінки, решта - діти.

Навіть такі багаті країни, як Німеччина, виявилися не готові до цього потоку мігрантів. Західна Європа боїться хвилі іммігрантів, тому що вони створюють масу проблем. Серед них мало кваліфікованих робітників, здатних чесно заробляти на життя, підштовхувані потребою багато емігрантів починають вести злочинний спосіб життя. Молоді жінки часто потрапляють під вплив сутенерів – своїх співвітчизників або місцевих.

Великий потік біженців є для Європи як серйозним випробуванням, так і можливістю зміцнити ринок праці. Нинішню кризу з мігрантами можливо взяти під контроль, якщо Європа зуміє знайти їм застосування на ринку праці.

Європа потребує іммігрантів, народжуваність тут спадає – нещодавно “Евростат”, Головне статистичне управління при Європейській Комісії, констатував, що народжуваність у Європі досягла найнижчої точки від часу закінчення II Світової війни. У деяких країнах, як-от Німеччина, Італія і Швеція, народжуваність впала нижче нульової позначки – замість приросту

населення спостерігається його скорочення. У цих країнах кількість смертей в абсолютних цифрах уже сьогодні перевищує кількість народжень – у Німеччині – на 0,9%, в Італії – на 0,8, у Швеції – на 0,7.

Згідно з доповіддю ООН, до 2025 р. країни ЄС потребуватимуть 59 млн іммігрантів, аби зберегти демографічний баланс і високий життєвий рівень. Для того, щоб утримати демографічний баланс на належному рівні, Німеччина повинна була б прийняти на своїй території до 2025 р. 14 млн. іммігрантів, – цифра величезна, хоча пригадаймо, що США упродовж останніх 10 років приймали по одному мільйону іммігрантів на рік, і вони процвітають – при неухильному зростанні продуктивності праці та практично без безробіття, але Німеччина і ширше – Європа, це не США, які з моменту виникнення були “країною іммігрантів” – країною для іммігрантів.

В економічному прогнозі аналітики ЄС вказують, що у 2017 році три мільйони мігрантів забезпечать як мінімум невеликий підйом – чистий дохід для європейської економіки складе чверть процента. Європейська комісія прогнозує, що економіка єврозони, яка включає 19 країн, виросте на 1,6% у 2015 році, у 2016 році зростання складе 1,8%, а у 2017 – 1,9%. Частково досягненню цих показників буде сприяти позитивний вплив в результаті припливу мігрантів. Прогнози на три роки ще кращі для всього Європейського Союзу, який включає і країни, які не використовують євро, такі як Великобританія і Угорщина. Ці дві країни очолюють список країн, що протидіють закликам Європейської комісії до всіх членів ЄС приймати участь в розміщенні мігрантів. Таким чином, основною проблемою, викликаною мігрантами, є не наплив мігрантів, а відсутність солідарності задля прийняття спільних міграційних правил.

Міграція може стати антидотом проблемі з робочою силою, що обрушується на Європу, оскільки старіюче населення стає загрозою для економічного зростання. Іншими словами, міграція повинна стати добре керованим ресурсом, а не проблемою.